

Heeres Flamenco Blanca

Meer Flamenco dan met deze gitaar uit Den Haag kan het bijna niet worden, als je alleen al een open E akkoord aanslaat, voel je de warme lucht trillen en zie je in de verte de Sierra Nevada meegolven. Richard Heeres beheerst deze uitzonderlijke bouwkunst. Door ROB KIETSELAER.

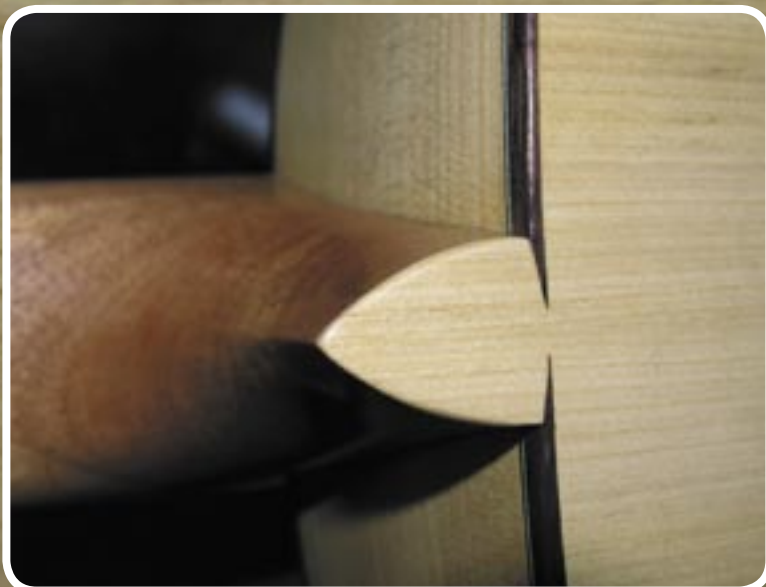

Witte klank

In nummer 6 van 2004 testten we al een Flamenca Negra model van Richard Heeres. Daarbij stelden wij ons al de vraag of deze bouwer uit de stad bij de duinen de Flamenco ziel in een gitaar kon vangen. Nu gaat het niet om een palissander model (Flamenca Negra), maar een met een klankkast van het lichtgekleurde Spaanse cipressenhout (Flamenca Blanca). Dit is de meest traditionele houtsoort voor flamencogitaren. Oorspronkelijk was het uitgekozen als inheems alternatief voor het veel duurdere en uit verre landen ingevoerde palissander, maar goedkoop is niet altijd duurkoop, want de lichte en evengoed zeer fijnjarige, dichte en harsvrije houtsoort bleek mede bepalend te zijn voor de klankeigenschappen van de Flamenco gitaar. In een veel later stadium van de Flamenco geschiedenis zou ook het palissander weer gebruikt gaan worden om het instrument wat meer baswarmte mee te geven. Daar was behoefte aan, omdat de Flamenco gitaar meer en meer als solo-instrument gebruikt ging worden. Opvallend is, dat er bij het ontwerp van zo'n palissander Flamenco gitaar heel erg de klank en speeleigenschappen van het cipressen model werden nagestreefd.

Flamenco Crunch

Eén van de karaktertrekjes van Flamenco gitaren ten opzichte van hun klassieke broertjes is de lage snaarafstelling. Bij deze Heeres gitaar is die (voor een nylonsnarige gitaar) bijzonder laag: de lage E zit slechts een haar meer dan 4 mm boven de 12de fret en de hoge E maar 3,5 mm. Hierdoor laten de snaren zich met weinig kracht snel indrukken, en ga je gemakkelijk allerlei bindingen aan. Wat opvalt, is dat deze lage afstelling niet onprettig gaat ratelen. Je kunt het geluid makkelijk clean houden, waarbij de zeer warme, ronde klank naar voren komt. Ga je daar overheen, dan krijg je die voor Flamenco karakteristieke grom erbij. Een beetje snaargeratel mag dan. Het lijkt wel of de instrumenten (en ook deze) hierop gebouwd zijn. Deze bijgeluiden klinken als een lekkere crunch, die volledig met de muziek geïntegreerd wordt. Bij de klassieke tegenhanger mag het allemaal wat netter klinken, en worden de ratels voorkomen door een hogere snaarafstelling. Als het dan toch nog ratelt, klinkt het echt storend. Je snapt dus: subtiele verschillen!

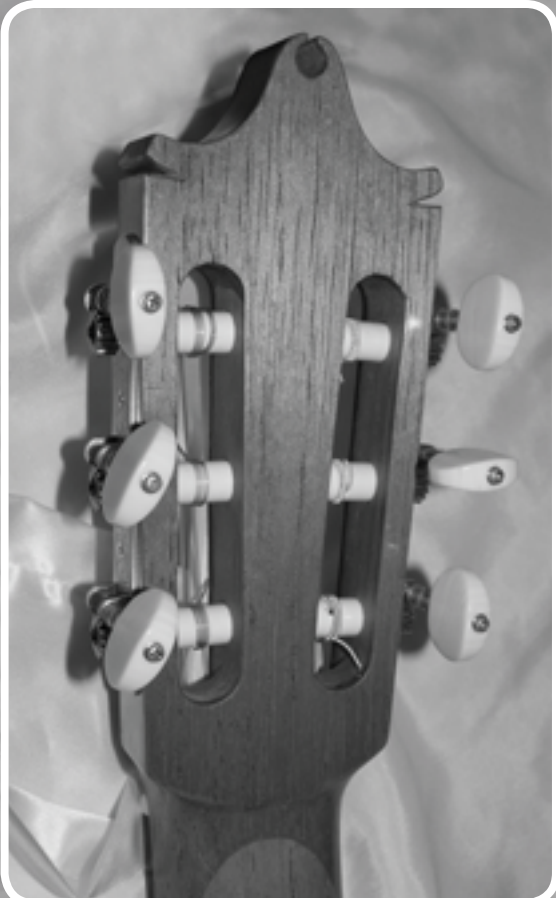

Traditie uit Granada

Heeres heeft zijn systeem van zangbalkjes gebaseerd op die van Antonio Marin Montero. Dit lijkt mij een heel slimme keus, want Marin is één van de meest vooraanstaande bouwers van klassieke en flamenco gitaren. Deze Spaanse topbouwer, die al in de zeventig loopt, heeft het zangbalkjes systeem gedurende vele jaren steeds verder doorontwikkeld. Hij is er erg goed in geslaagd om een zeer warme klank met een grote dynamiek te combineren. Het toepassen van een succesvol ontwerp is nog geen garantie voor hetzelfde resultaat. Het blijft één van die mysteries van de instrumenten bouw. Ik heb gezien, hoe een bouwer met aanwijzingen van José Romanillos een gitaar maakte, met precies dezelfde specificaties als een exemplaar van de meester (zelfs het hout kwam uit zijn voorraad), maar het leek er (qua klank) in de verste verte niet op. Dit is overigens wel een prima instrument. Bijzonder vond ik de klankkleur, die veel meer weg had van andere instrumenten van deze bouwer, terwijl ze toch anders in elkaar zaten.

Geen geschreeuw en weinig wol

Ik weet dus niet of dit het resultaat is van het van Marin afgeleide ontwerp van zangbalkjes of van Heeres' persoonlijke bouwers kwaliteiten, maar de klank is in ieder geval zeer warm en vol. Bij veel gitaren die een dergelijke ronde klank hebben, gaat dat soms gepaard met een bepaalde wolligheid die zich als een wolk rondom het middenlaag gebied opbouwt. Bij dit instrument is daar geen sprake van. Alles blijft open en helder klinken, en dat laat de zeggingskracht van jouw techniek stralen. Wat de dynamiek betreft: deze gitaar is niet super luid, maar je hoort direct, dat de klankkast overtuigend en genuanceerd reageert op de expressie van iedere aanslag.

Instoppen

De afwerking is superstrak, smaakvol in details. Het politoer is heel gelijkmatig met een mooie subtiele glans. Even dacht iemand die bij mij op bezoek was dat het lak was. Jammer dat deze laag zo kwetsbaar is. Er is zelfs een 100 % zijden doek meegeleverd om de gitaar binnen in de koffer extra te beschermen. Als ik nou toch lakens had van dat spul, hoe zou dat slapen?

Hierdoor is het ingewikkeld om deze gitaar steeds in te stoppen in de koffer. Ik kom er ook al niet echt aan toe om het dekbed netjes recht te trekken. Dit doek zou ik na een tijdje minder en minder gaan gebruiken. Teveel rompslomp!

Waarom zou je zo'n gitaar niet spuiten met een minder kwetsbare bescherming? Dit heeft te maken met de afwerking van een gepolitoerd instrument. De specifieke klanknuances, die het instrument voor hen zo geliefd maakt, waren hierdoor verdwenen. Strijkinstrumenten worden al eeuwen gepolitoerd. Gewoon voorzichtig doen, dus.

Ik heb bij dit instrument net als bij de Flamenca Negra, geen enkele tekortkoming kunnen ontdekken, niet in de bouw en niet in de klank; geen dode tonen, geen intonatie of stemproblemen. Ook deze Blanca versie heeft een zeer volle bas. Misschien heeft het basbereik van een Negra model wat meer diepgang, maar dit testexemplaar heeft voldoende bas, en ik geloof niet dat, welke gitarist ook, het erg zou vinden om dit instrument als Flamenco concertgitaar te gebruiken; 'The understatement of the year!'

Ik kan me voorstellen, dat je voor dans of zangbegeleiding een superluid gitaar wilt hebben. Dat is deze niet, maar klinkt zeker luid genoeg, en is ondanks de ronde en subtiele klank helder genoeg om op een afstand goed door te komen.

In Oogopslag

Heeres Custom Guitars, Den Haag

Model: Flamenco Blanca

Ontwerp en bouw: Nederland

Winkelprijs: € 3594,-

Algemene kenmerken:

Handgebouwde Flamenco concert gitaar

Houtsoorten:

- Tweedelig massief sparrenhouten (Mastergrade Alpen sparren) bovenblad
- Zijkanten en (tweedelige) achterkant van massief cipres (Especial)
- Cedrella Especial (loofceder) hals
- Rio Palissander brug
- Palissander kopplaat
- Ebbenhouten toets

Bindingen: palissander

Afmetingen:

Totaal: 100,5 cm
Mensuur lengte: 65,2 cm
Topkam breedte: 5,25 cm
12^e fret breedte: 6,25 cm
Halsdikte bij 1^e fret: 2,1 cm
Halsdikte bij 9^e fret: 2,3 cm
Breedte kast: 37 cm
Diepte kast: 9,8 cm

Hardware:

- 19 frets 1,1 x 2 mm
- Gotoh 35G1800 stemmechanieken (met knoppen van Ivoroid)
- Transparante Golpeador (slagplaat)
- Benen kam en brugbeentje

Accessoires:

- Maatkoffer, Nobel Case
- Beschermdoek van 100% zijde
- Garantiebewijs voor vijf jaar
- Boekje met onderhoud instructies
- Politoer onderhoudsmiddel

Distributie:

Richard Heeres, Den Haag, 070-4271476,
www.heeresguitars.nl

Na twee weken

Voor mij is het gitaarspelen de laatste twee weken gemakkelijker geweest. Dit is één van de dingen, wat een goed instrument voor je doet. Zowel de bouw als klankkwaliteit van deze gitaar is overtuigend. Ik weet alleen niet of een geboren en getogen Spaanse Flamenco gitarist bepaalt, hoe erg Flamenco deze Flamenco gitaar eigenlijk is. Daarom geef ik hier een citaat van Pedro Soler dat ik van Richard Heeres heb gekregen: "Misschien niet de luidste gitaar waar ik ooit op gespeeld heb, maar wel heel erg flamenco! Hé, Juan (Carmona), moet je dit zien. Dit is van een Nederlander, ongelooflijk!" ✓